

ปัญหาและความต้องการการจัดการศึกษาสาขาสามัญของโรงเรียนในโรงงานอุตสาหกรรม
เขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล

ปัญญา วงศ์จันทร์

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาค้นคว้าตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต

สาขาวิชาการศึกษาอกระบบ

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา

เมษายน 2548

ISBN 974-5022-15-2

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยบูรพา

อาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์และคณะกรรมการสอบปากเปล่าวิทยานิพนธ์ ได้พิจารณา
วิทยานิพนธ์ของ ปัญญา วงศ์จันทร์ ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตาม
หลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษาอกระบบ ของมหาวิทยาลัยบูรพาได้

อาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์

.....*กมล 11-*.....ประธาน

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สมหมาย แจ่มกระจ่าง)

.....*สมย.*.....กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ศรีวรรณ มีคุณ)

คณะกรรมการสอบปากเปล่า

.....*กมล 11-*.....ประธาน

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สมหมาย แจ่มกระจ่าง)

.....*สมย.*.....กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ศรีวรรณ มีคุณ)

.....*ส. 11-*.....กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เสรี ชัดแจ้ง)

.....*พ. 11-*.....กรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ดร.กชกร สังขชาติ)

.....*ว. 11-*.....กรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ดร.สุปรานี ขวัญบุญจันทร์)

บัณฑิตวิทยาลัยอนุมัติให้รับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษาอกระบบ ของมหาวิทยาลัยบูรพา

.....*Helin*.....คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

(รองศาสตราจารย์ ดร.ประทุม ม่วงมี)

วันที่ 12 เดือน 11 พ.ค. 2548

ประกาศคุณูปการ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงได้ด้วยดี เนื่องจากผู้วิจัยได้รับความช่วยเหลืออย่างดียิ่งจากผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สมหมาย แจ่มกระจ่าง อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ศรีวรรณ มีคุณ กรรมการ ที่กรุณาให้คำปรึกษาและให้คำแนะนำ และแนวทางในการศึกษาค้นคว้าตลอดเวลาที่ทำกรวิจัย รวมทั้งตรวจแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ อย่างละเอียด ผู้วิจัยขอขอบคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เสรี ชัดแจ้ง ที่กรุณาให้คำปรึกษา ทางด้านสถิติในการวิจัยและหาแนวทางในการแก้ไขด้านสถิติ

ขอขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิที่ได้ให้ความอนุเคราะห์ในการตรวจสอบความเที่ยงตรงของแบบสอบถาม รวมทั้งให้ข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ในการปรับปรุงแก้ไขเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย อีกทั้ง ผู้บริหารสถานประกอบการ เจ้าหน้าที่งานการศึกษานอกโรงเรียน และผู้ใช้แรงงานทุกท่านที่กรุณาให้ความร่วมมือในการให้ข้อมูลสำหรับทำวิจัยครั้งนี้

ท้ายที่สุดขอขอบพระคุณคุณพ่อ คุณแม่ ญาติพี่น้องทุกคน ที่มีส่วนช่วยเหลือและคอยให้กำลังใจและให้การสนับสนุนให้ผู้วิจัยประสบความสำเร็จในการศึกษาครั้งนี้

ปัญญา วงศ์จันทร์

45921177: สาขาวิชา: การศึกษานอกระบบ; กศ.ม. (การศึกษานอกระบบ)

คำสำคัญ: ปัญหาและความต้องการ/ การจัดการสายสามัญ/ โรงเรียนในโรงงานอุตสาหกรรม

ปัญหา วงศ์จันทร์: ปัญหาและความต้องการการจัดการศึกษาสายสามัญของ

โรงเรียนในโรงงานอุตสาหกรรมเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล (PROBLEMS IN AND NEEDS FOR EDUCATIONAL MANAGEMENT OF ADULT BASIC EDUCATION OF SCHOOLS IN FACTORIES IN BANGKOK METROPOLITAN AREA AND SUBURBS)

อาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์: สมหมาย แจ่มกระจ่าง, Ph.D., ศรีวรรณ มีคุณ, Ph.D. 139 หน้า.

ปี พ.ศ. 2547. ISBN 974-5022-15-2

การวิจัยครั้งนี้มีจุดประสงค์เพื่อศึกษาสภาพปัญหาและความต้องการการจัดการศึกษาสายสามัญของโรงเรียนในโรงงานอุตสาหกรรม เขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารสถานประกอบการ เจ้าหน้าที่งานการศึกษานอกโรงเรียน และผู้ใช้แรงงานของโรงงานอุตสาหกรรม 7 แห่ง จำนวน 175 คน เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามปลายปิดและปลายเปิด การวิเคราะห์ข้อมูลใช้โปรแกรม SPSS สถิติที่ใช้ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และ t-Test

ผลการวิจัยสรุปได้ว่า

1. ปัญหาทางการจัดการและการบริการทางการศึกษาสายสามัญของโรงเรียนในโรงงานอุตสาหกรรม เขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑลโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง
2. ความต้องการด้านการจัดการและการบริการทางการศึกษาสายสามัญของโรงเรียนในโรงงานอุตสาหกรรมเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑลโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง
3. เปรียบเทียบความคิดเห็นระหว่างเจ้าหน้าที่งานการศึกษานอกโรงเรียนกับผู้ใช้แรงงานต่อสภาพปัญหาด้านการจัดการและการบริการทางการศึกษาสายสามัญโดยรวมไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
4. เปรียบเทียบความคิดเห็นระหว่างเจ้าหน้าที่งานการศึกษานอกโรงเรียนกับผู้ใช้แรงงานต่อสภาพความต้องการด้านการจัดการและการบริการทางการศึกษาสายสามัญโดยภาพรวมมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

45921177 MAJOR: NONFORMAL EDUCATION; M.Ed. (NONFORMAL EDUCATION)

KEYWORDS: PROBLEMS IN AND NEEDS/ MANAGEMENT OF ADULT BASIC
EDUCATION/ SCHOOLS IN FACTORIES

PANYA VONGJUN: PROBLEMS IN AND NEEDS FOR EDUCATIONAL
MANAGEMENT OF ADULT BASIC EDUCATION OF SCHOOLS IN FACTORIES IN
BANGKOK METROPOLITAN AREA AND SUBURBS. THESIS ADVISORS: SOMMAI
JAMKRAJANG, Ph.D., SRIWAN MEEKHUN, Ph.D. 139 P. 2004. ISBN 974-5022-15-2

The purposes of this research were to study the problems of and the needs for adult basic education of schools in the factories in Bangkok Metropolitan area and its suburbs. The sample of this study consisted of 14 factory officers, 14 teachers in nonformal education and 147 factory workers. The instruments used in collecting the data were a rating-scale questionnaire and the open-end questions. The statistical devices used in analyzing the data were percentage, means, standard deviation and t-test.

The results of this research were :

1. The problems in educational management and services for adult basic education of schools in the factories of Bangkok and its suburbs as a whole were rated at a moderate level.
2. The needs for educational management and services for adult basic education of schools in the factories of Bangkok and its suburbs as a whole were rated at a moderate level.
3. The problems in educational management and services for adult basic education of schools in the factories of Bangkok and its suburbs as a whole were found nonsignificantly different at .05 level, when classified by factory workers and teachers in nonformal education.
4. The needs for educational management and services for adult basic education of schools in the factories of Bangkok and its suburbs as a whole were found nonsignificantly different at .05 level, when classified by factory workers and teachers in nonformal education.

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
สารบัญ.....	ฉ
สารบัญตาราง.....	ช
สารบัญภาพ.....	ฐ
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	4
คำถามการวิจัย.....	5
สมมุติฐานการวิจัย.....	5
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	5
ขอบเขตการศึกษาค้นคว้า.....	5
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	6
กรอบแนวคิดการวิจัย.....	8
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	9
การจัดการศึกษานอกระบบโรงเรียนในโรงงานอุตสาหกรรมในประเทศไทย.....	9
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับโรงเรียนในโรงงาน.....	16
สภาพทั่วไปของกรุงเทพมหานครและปริมณฑล และสภาพทางการศึกษา	
นอกระบบโรงเรียนสายสามัญของกรุงเทพมหานครและปริมณฑล.....	21
รูปแบบการจัดกระบวนการเรียนการสอนสำหรับผู้ใหญ่.....	24
แนวคิดของการศึกษาผู้ใหญ่.....	31
องค์ประกอบของการเรียนการสอนผู้ใหญ่.....	37
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	41
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	41
เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	43
วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	45

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	46
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	46
4 ผลการวิจัย.....	47
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	47
ตอนที่ 1 ข้อมูลผู้ตอบแบบสอบถาม.....	48
ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ปัญหาด้านการจัดและการบริการทางการศึกษา สายสามัญของโรงเรียนในโรงงานอุตสาหกรรม.....	57
ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ความต้องการด้านการจัดและการบริการทางการศึกษา สายสามัญของโรงเรียนในโรงงานอุตสาหกรรม.....	59
ตอนที่ 4 ผลการเปรียบเทียบปัญหาด้านการจัดและการบริการทางการศึกษา สายสามัญของโรงเรียนในโรงงานอุตสาหกรรม.....	61
ตอนที่ 5 ผลการเปรียบเทียบความต้องการด้านการจัดและการบริการทาง การศึกษาสายสามัญของโรงเรียนในโรงงานอุตสาหกรรม.....	62
ตอนที่ 6 ผลสรุปความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับปัญหาและความ ต้องการการจัดการศึกษาสายสามัญของโรงเรียนในโรงงานอุตสาหกรรม.....	63
5 สรุปและอภิปรายผล	69
สรุปผลการวิจัย.....	69
อภิปรายผล.....	71
ข้อเสนอแนะ.....	77
ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป.....	77
บรรณานุกรม.....	78
ภาคผนวก.....	81
ภาคผนวก ก.....	82
ภาคผนวก ข.....	115
ภาคผนวก ค.....	122
ประวัติย่อของผู้วิจัย.....	139

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1 สภาพทั่วไปของกรุงเทพมหานครและปริมณฑล.....	22
2 สภาพทางการศึกษานอกระบบโรงเรียนสายสามัญ เขตกรุงเทพมหานครและ ปริมณฑล.....	23
3 แนวคิดและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสภาพปัญหาและความต้องการการจัดการศึกษา สายสามัญในโรงงานอุตสาหกรรม.....	40
4 ประชากรและกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด จำแนกรายกลุ่ม.....	42
5 ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้ให้แรงงาน จำแนกเป็นโรงงาน.....	42
6 แสดงร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามเพศของ ผู้บริหารสถานประกอบการ.....	48
7 แสดงร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามอายุของ ผู้บริหารสถานประกอบการ.....	48
8 แสดงร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามระดับการศึกษาของ ผู้บริหารสถานประกอบการ.....	49
9 แสดงร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามตำแหน่งงานของ ผู้บริหารสถานประกอบการ.....	49
10 แสดงร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามได้รับทราบนโยบายการศึกษา การศึกษาสำหรับผู้ให้แรงงานของผู้บริหารสถานประกอบการ.....	50
11 แสดงร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามสถานภาพของเจ้าหน้าที่งาน การศึกษานอกโรงเรียน.....	50
12 แสดงร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามอายุของเจ้าหน้าที่งาน การศึกษานอกโรงเรียน.....	51
13 แสดงร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามระดับการศึกษาของ เจ้าหน้าที่งานการศึกษานอกโรงเรียน.....	51
14 แสดงร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามตำแหน่งงานของเจ้าหน้าที่ งานการศึกษานอกโรงเรียน.....	52

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
15 แสดงร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามประสบการณ์ที่ทำการสอน ในโรงงานอุตสาหกรรมของเจ้าหน้าที่งานการศึกษานอกโรงเรียน.....	52
16 แสดงร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามเพศของผู้ใช้แรงงาน.....	53
17 แสดงร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามอายุของผู้ใช้แรงงาน.....	53
18 แสดงร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามระดับการศึกษาของ ผู้ใช้แรงงาน.....	54
19 แสดงร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามรายได้จากการประกอบ อาชีพของผู้ใช้แรงงาน.....	54
20 แสดงร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามประสบการณ์การทำงานของ ผู้ใช้แรงงาน.....	55
21 แสดงร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามระยะทางระหว่างที่พักกับ สถานศึกษาในโรงงานอุตสาหกรรมของผู้ใช้แรงงาน.....	55
22 แสดงร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามนโยบายส่งเสริมการศึกษา ของผู้ใช้แรงงาน.....	56
23 แสดงร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามผู้ใช้แรงงานสนใจศึกษาหา ความรู้เพิ่มเติมให้มีความรู้สูงขึ้น.....	56
24 คะแนนเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่งาน การศึกษานอกโรงเรียนและผู้ใช้แรงงานต่อสภาพปัญหาด้านการจัดและการบริการ ทางการศึกษาสายสามัญของโรงเรียนในโรงงานอุตสาหกรรมจำแนก เป็น 7 ด้าน.....	58
25 คะแนนเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่งาน การศึกษานอกโรงเรียนและผู้ใช้แรงงานต่อสภาพความต้องการด้านการจัดและ การบริการทางการศึกษาสายสามัญของโรงเรียนในโรงงานอุตสาหกรรม จำแนก เป็น 7 ด้าน.....	60

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
26 การเปรียบเทียบปัญหาด้านการจัดและการบริการทางการศึกษาสายสามัญของ โรงเรียนในโรงงานอุตสาหกรรม.....	62
27 การเปรียบเทียบความต้องการด้านการจัดและการบริการทางการศึกษา.....	63
28 แสดงจำนวนผู้ตอบแบบสอบถามปลายเปิดปัญหาและข้อเสนอแนะด้านการจัดและ การบริการทางการศึกษาสายสามัญของโรงเรียนในโรงงานอุตสาหกรรม.....	64
29 ปัญหาและข้อเสนอแนะด้านการจัดและการบริการทางการศึกษาสายสามัญของ โรงเรียนในโรงงานอุตสาหกรรม.....	65
30 แสดงจำนวนผู้ตอบแบบสอบถามปลายเปิดความต้องการและข้อเสนอแนะด้าน การจัดและการบริการทางการศึกษาสายสามัญของโรงเรียนในโรงงาน อุตสาหกรรม.....	66
31 ความต้องการและข้อเสนอแนะด้านการจัดและการบริการทางการศึกษาสายสามัญ ของโรงเรียนในโรงงานอุตสาหกรรม.....	67
32 แสดงคะแนนเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานต่อสภาพปัญหาด้านการจัดและการบริการ ทางการศึกษาสายสามัญของโรงเรียนในโรงงานอุตสาหกรรม ด้านหลักสูตร เป็นรายชื่อ.....	122
33 แสดงคะแนนเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานต่อสภาพปัญหาด้านการจัดและการบริการ ทางการศึกษาสายสามัญของโรงเรียนในโรงงานอุตสาหกรรม ด้านกระบวนการเรียนการสอน เป็นรายชื่อ.....	123
34 แสดงคะแนนเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานต่อสภาพปัญหาด้านการจัดและการบริการ ทางการศึกษาสายสามัญของโรงเรียนในโรงงานอุตสาหกรรม ด้านเวลา เป็นรายชื่อ.....	125
35 แสดงคะแนนเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานต่อสภาพปัญหาด้านการจัดและการบริการ ทางการศึกษาสายสามัญของโรงเรียนในโรงงานอุตสาหกรรม ด้านสื่อ วัสดุ อุปกรณ์ การเรียนการสอน เป็นรายชื่อ.....	126

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
36 แสดงคะแนนเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานต่อสภาพปัญหาด้านการจัดการและการบริการทางการศึกษาสายสามัญของโรงเรียนในโรงงานอุตสาหกรรม ด้านสถานที่เป็นรายชื่อ.....	127
37 แสดงคะแนนเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานต่อสภาพปัญหาด้านการจัดการและการบริการทางการศึกษาสายสามัญของโรงเรียนในโรงงานอุตสาหกรรม ด้านบรรยากาศเป็นรายชื่อ.....	128
38 แสดงคะแนนเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานต่อสภาพปัญหาด้านการจัดการและการบริการทางการศึกษาสายสามัญของโรงเรียนในโรงงานอุตสาหกรรม ด้านข่าวสารข้อมูลเป็นรายชื่อ.....	129
39 แสดงคะแนนเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานต่อสภาพความต้องการด้านการจัดการและการบริการทางการศึกษาสายสามัญของโรงเรียนในโรงงานอุตสาหกรรม ด้านหลักสูตร เป็นรายชื่อ.....	130
40 แสดงคะแนนเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานต่อสภาพความต้องการด้านการจัดการและการบริการทางการศึกษาสายสามัญของโรงเรียนในโรงงานอุตสาหกรรม ด้านกระบวนการเรียนการสอน เป็นรายชื่อ.....	131
41 แสดงคะแนนเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานต่อสภาพความต้องการด้านการจัดการและการบริการทางการศึกษาสายสามัญของโรงเรียนในโรงงานอุตสาหกรรม ด้านเวลา เป็นรายชื่อ.....	133
42 แสดงคะแนนเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานต่อสภาพความต้องการด้านการจัดการและการบริการทางการศึกษาสายสามัญของโรงเรียนในโรงงานอุตสาหกรรม ด้านสื่อ วัสดุอุปกรณ์การเรียนการสอน เป็นรายชื่อ.....	134
43 แสดงคะแนนเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานต่อสภาพความต้องการด้านการจัดการและการบริการทางการศึกษาสายสามัญของโรงเรียนในโรงงานอุตสาหกรรม ด้านสถานที่ เป็นรายชื่อ.....	135

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
44 แสดงคะแนนเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานต่อสภาพความต้องการด้านการจัดและ การบริการทางการศึกษาสายสามัญของโรงเรียนในโรงงานอุตสาหกรรม ด้านบรรยากาศ เป็นรายข้อ.....	136
45 แสดงคะแนนเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานต่อสภาพความต้องการด้านการจัดและ การบริการทางการศึกษาสายสามัญของโรงเรียนในโรงงานอุตสาหกรรม ด้านข่าวสารข้อมูล เป็นรายข้อ.....	137

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
1 แสดงกรอบแนวคิดการวิจัย.....	8

มหาวิทยาลัยบูรพา
Burapha University